

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24CoP/85/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214203212
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2214203212.3

Uznesenie

Krajský súd v Trnave vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: M. S., nar. XX.XX.XXXX, T. G.. X. XXXX/XX, D. I., zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, dieťa rodičov: Z. G., nar. XX.XX.XXXX, T. G.. X. XXXX/XX, D. I. zastúpená advokátkou: JUDr. Eva Skačániová, Korzo Bélu Bartóka 789/3, Dunajská Streda a U. S., nar. XX.XX.XXXX, H. Y. XXXX, zastúpený advokátom: JUDr. Ernest Csonga, Jesenského 5026/13A, Dunajská Streda, o nariadenie predbežného opatrenia, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 14P 12/2014-7 zo dňa 20. februára 2014 a proti uzneseniu Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 14P12/2014-19 zo dňa 20. mája 2014, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa č. k. 14P 12/2014-7 zo dňa 20. februára 2014 v napadnutej časti m e n í tak, že otec je povinný maloleté dieťa v stanovenom čase odovzdať matke v mieste bydliska matky maloletej aj s nutnými osobnými vecami maloletej a riadne maloletú pripraviť.

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa č. k. 14P 12/2014-19 zo dňa 20. mája 2014 p o t v r d z u j e.

o d ô v o d n e n i e :

I. Napadnutým uznesením prvostupňový súd návrh otca na nariadenie predbežného opatrenia zamietol a zároveň súd nariadil predbežné opatrenie tak, že otec maloletej je oprávnený sa stretávať s maloletou M. každý páry kalendárny týždeň v roku od soboty 10.00 hod. do nedele 16.00 hod. Odporkyňa je povinná maloleté dieťa v stanovenom čase (v sobotu o 10.00 párneho kalendárneho týždňa) odovzdať navrhovateľovi v mieste svojho bydliska aj s nutnými osobnými vecami maloletej a riadne ju pripraviť. Navrhovateľ je povinný maloleté dieťa v stanovenom čase (v nedeľu o 16.00 párneho kalendárneho týždňa) odovzdať odporkyni v mieste svojho bydliska aj s nutnými osobnými vecami maloletej a riadne ju pripraviť. Odporkyni uložil povinnosť pre prípad, že styk z vážnych dôvodov nebude možné uskutočniť, oznámiť túto skutočnosť navrhovateľovi najneskôr 48 hodín pred začiatkom styku aj s náležitým odôvodnením.

Svoje rozhodnutie prvostupňový súd po citácii § 102 ods.1 veta prvá, 74 ods. 2, 75 ods. 1, 2 a 6, 76 ods. 1 písm. a) a ods. 4 O.s.p., § 24 ods. 2, 25 ods. 1 až 5, 28 ods. 1, 2 Zákona o rodine vecne odôvodnil tým, že maloletá bola rozsudkom Okresného súdu Komárno zverená do osobnej starostlivosti matke. V danom prípade podľa názoru súdu neosvedčil otec svoje tvrdenia uvedené v návrhu pripojením len svojej žiadosti s návrhom predbežne určiť striedavú starostlivosť oboch rodičov. Práve za týmto účelom súd nariadil znalecké dokazovanie. Súd dospel k záveru, že nie sú dané dôvody na urýchlenú (dočasnú) zmenu úpravy výkonu práv a povinností rodičov k maloletej v tomto smere. Pri nariaďovaní predbežného opatrenia musí mať súd za preukázané odôvodnené podozrenie z nezvládnutia starostlivosti o maloletú zo strany matky. Avšak z obsahu poručenského spisu, ako aj so samotného návrhu predbežného opatrenia, súd nadobúda presvedčenie, že matka maloletej zámerne bráni styku otca s maloletou. Matka maloletej opustila spoločnú domácnosť aj s maloletou, ktorú mali vo D. I. u navrhovateľa. Za uplynulú

dobu matka len občasne umožnila sa stretnúť s otcovi s maloletou, aj so spisu vo veci samej je zrejme, že tieto boli tiež s obštrukciami. Súd preto dospel k záveru, že je potrebné dočasne upraviť pomery účastníkov a upraviť i výkon jednej zložky rodičovských práv a to práva na výkon styku rodiča s maloletým dieťaťom, keďže je tu reálne nebezpečenstvo v možnom citovom odcudzení sa maloletého dieťaťa k otcovi a reálna možnosť prerušenia citovej väzby dieťaťa a otca. Právny záujem otca a jeho osvedčenie je osvedčené skutočnosťou, že rodičom patria nielen povinnosti, ale aj práva vo vzťahu k dieťaťu, medzi inými aj právo na stretávanie sa s maloletou. Za primerané v nevyhnutnom rozsahu považoval súd takú úpravu, na základe ktorej otec má právo sa s maloletou stretávať aspoň každý páry kalendárny týždeň v roku od soboty 10.00 hod. do nedele 16.00 hod., pričom obaja rodičia sú povinný riadne maloleté dieťa pripraviť a odovzdať druhému rodičovi tak, ako je upravené vo výroku. Z obsahu spisu tiež vyplýva, že matka maloletej býva vo D. I. spolu s maloletou a terajším manželom, otec maloletej býva v H. Y., súd bral do úvahy nemalú vzdialenosť medzi dvoma bydliskami. I z tohto hľadiska posudzoval dôvodnosť výroku ohľadne styku s maloletou.

S prihliadnutím na obsah spisu a dosiaľ preukázané resp. osvedčené okolnosti prípadu prvostupňový súd dospel k záveru, že v danom prípade sú splnené podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia. Bolo preukázané podľa ustanovení Zákona o rodine priznané právo nielen otca, ale i maloletého na stretávanie sa je dané, pričom tým, že maloletá aj vzhľadom na jej vek a obdobie dlhodobého nepravidelného stretávania sa, je toto právo otca, ale aj maloletej bezprostredne ohrozené. Súd pritom prihliadol na to, že je daný záujem predovšetkým maloletej, aby opätovne mohla obnoviť prerušené vzťahy s otcom, aby tak bol vytvorený priestor na postupné odstránenie narušenia resp. deformácie tohto vzťahu. Úprava vzťahov predbežným opatrením predstavuje úpravu dočasnú a v nevyhnutnom rozsahu i s prihliadnutím na to, že v konaní zatiaľ neprebehlo vyčerpávajúce dokazovanie, ktoré si naviac zrejme bude vyžadovať posúdenie vzťahu rodičov a maloletej odborníkom - znalcom, v neposlednom rade tiež s prihliadnutím na indicie naznačujúce narušenie vzťahu, otca a maloletej, v záujme maloletej je dôvodné upraviť styk zatiaľ iba každý druhý víkend. S prihliadnutím i na vek maloletej, kedy zrejme ešte má pravidelný popoludňajší odpočinok, i na vzdialenosť medzi bydliskom otca a bydliskom matky s maloletou, súd považoval za vhodné upraviť tento styk vo výroku uvedenom čase. Pri takejto úprave súd zohľadnil možnosť oboch rodičov, aj matky maloletej ohľadne zariadenia a využívania voľných dní počas víkendov s tým, že takto si budú môcť každý druhý víkend zariadiť voľný čas s maloletou.

Proti tomuto uzneseniu podala odvolanie matka maloletej prostredníctvom právnej zástupkyne a domáhala sa, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zmenil v časti výroku v prvom v tretej vete tak, že navrhovateľ je povinný maloleté dieťa v stanovenom čase (v nedeľu o 16.00 hod. párneho kalendárneho týždňa) odovzdať odporkyni v mieste jej bydliska aj s nutnými osobnými vecami maloletej a riadne ju pripraviť. Dôvodila, že v prvom výroku v tretej vete vzhľadom na použitie zámene „svojho“ plynie, že by sa mala vzťahovať na bydlisko otca, kde by mal otec maloletú M. odovzdať. Z výkladu celej tejto časti je zrejme, že správne malo byť použité zámene „jej“. Vzhľadom na to matka podala aj návrh na opravu tejto zrejmej nesprávnosti. Z dôvodu právnej istoty však podáva aj predmetné odvolanie vychádzajúc z toho, že ak skutočne úmyslom súdu bolo v tomto prípade rozhodnúť tak, že otec je oprávnený maloletú M. prevziať v mieste jej bydliska od matky, lebo toto bydlisko je aj jej bydliskom, ale je povinný ju vrátiť v mieste svojho bydliska, ktorým sú H. Y., kde by bola matka povinná dieťa prevziať, takýto výrok nemá oporu v doterajších známych skutočnostiach a takéto rozhodnutie súdu nie je v napadnutom rozhodnutí ani žiadnym spôsobom zdôvodnené. Doplnila, že maloletá M. bola zverená do osobnej starostlivosti matky rozsudkom Okresného súdu Komárno č. k. 9P 144/2012-16, ktorý nadobudol právoplatnosť 20.07.2012 a bydliskom maloletej ako aj bydliskom matky je D. I.. Predbežným opatrením súd upravoval iba styk otca s maloletou, pričom z dôvodov napadnutého rozhodnutia nevyplýva na základe akej skutočnosti by predbežná úprava zabezpečovala styk otca s maloletou tak, že si pre maloletú príde do miesta bydliska matky, ale na druhej strane je matka povinná dieťa prevziať v mieste svojho bydliska. Poukázala na ust. § 167 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 157 ods. 1, 2 O.s.p. V napadnutom rozhodnutí ide o predbežnú úpravu, neprebehlo úplne dokazovanie, ale je zrejme, že vychádzajúc zo známych skutočností, súd rešpektoval právo otca na styk s dcérou, ale na druhej strane aj rešpektoval záujem dieťaťa, čo súd aj v rozhodnutí zakotvil.

Zároveň matka maloletej podala aj návrh na vydanie opravného uznesenia tak, aby súd prvého stupňa vo výroku v poradí prvom, opravil tretiu vetu tak, že namiesto nesprávne uvedeného zámene „svojho“

má byť správne uvedené zámeno „jej“. Otec využil túto zrejmu gramatickú nesprávnosť výroku a pri realizácii styku v zmysle predbežného opatrenia, maloletú 08.03.2014 prevzal v mieste bydliska vo D. I. v stanovenom čase, nevrátil ju v nedeľu 09.03.2014 o 16.00 hod., ale na výzvy matky odpovedal, že takúto povinnosť nemá a matka má prísť pre maloletú dcéru do H. Y..

II. O návrhu matky na opravu uznesenia o nariadení predbežného opatrenia prvostupňový súd rozhodol tak, že návrh matky na opravu uznesenia o predbežnom opatrení zamietol.

Svoje rozhodnutie prvostupňový súd po citácii § 164 O.s.p. a 167 ods. 2 O.s.p. vecne odôvodnil tým, že námietky matky ohľadom zrejmej nesprávnosti nie sú dôvodné, pretože výrok je gramaticky správny a nie je v rozpore s jeho odôvodnením. Súd predmetným uznesením upravil práva a povinnosti rodičov tak, aby starosti a náklady, ktoré súvisia s odovzdaním maloletej M. boli rovnocenne rozdelené medzi rodičmi, čo znamená, že každý z rodičov je oprávnený prevziať maloletú do svojej starostlivosti v mieste bydliska druhého rodiča. Ani z návrhu na vydanie opravného uznesenia ani z iných zdrojov súdu nie je známa objektívna prekážka na strane matky, ktorá by zabránila prevziať maloletú v mieste bydliska otca.

Proti tomuto uzneseniu podala odvolanie matka maloletej prostredníctvom právnej zástupkyne a domáhala sa, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil v časti výroku v poradí druhom v tretej vete tak, že otec je povinný maloleté dieťa v stanovenom čase odovzdať matke v mieste jej bydliska aj s nutnými osobnými vecami a na styk ju riadne pripraviť. Predbežné opatrenie neobsahuje žiadne odôvodnenie, ktoré by nasvedčovalo a zodpovedalo výroku, že má matka prevziať dieťa v mieste bydliska otca, pričom takéto zdôvodnenie vykonal súd až uznesením, ktorým zamietol návrh matky na opravu. Dôvodila tým, že XX.XX.XXXX porodila syna K. G. a odvtedy sa o maloletého aj o maloletú M. stará. Manžel K. G. prechodne pracuje v zahraničí, matka nemá vodičské oprávnenie, nemá ani osobné motorové vozidlo, H. Y. sa nachádzajú v okrese Komárno a spojenie verejnou dopravou je veľmi zlé. Okrem toho matka nemôže opustiť maloleté dieťa K. G. a z toho dôvodu nemôže zrealizovať predbežné opatrenie ako určil prvostupňový súd, keď otcovi umožnil stretávať sa s maloletou M. takým spôsobom, že podľa predbežnej úpravy by mala matka prevziať dieťa v nedeľu o 16.00 hod. v mieste bydliska otca v H. Y.. Styk sa realizuje podľa predbežnej úpravy, ale matka nie je schopná pre dcéru v nedeľu o 16.00 hod. chodiť do H. Y. a prevziať ju, prosila otca, aby tak urobil sám, čo odmietol ale dohodli sa, že dcéru budú voziť jeho rodičia. Túto dohodu však otec nedodržava a dcéru vracia vtedy, ako mu to vychádza, keď namiesto nedele vracia maloletú až v stredu, čo spôsobuje matke veľké stresy. Súd nedostatočne zväžil obsah predbežnej úpravy, v ktorej stanovil povinnosť maloletú preberať od otca v mieste jeho bydliska, takáto úprava nezodpovedá cieľu tak, aby starosti a náklady mali byť rovnomerne rozdelené. Súd vedel, že matka je na materskej dovolenke, poberá len materský príspevok a vôbec nezisťoval, či je vlastníčkou motorového vozidla, či má oprávnenie vozidlo riadiť ani aké sú možnosti verejnej dopravy, ktoré by umožňovali matke maloletej touto dopravou k otcovi chodiť. Navyiac, od posledného pojednávania matka porodila druhé dieťa, ide teda o závažné objektívne prekážky znemožňujúce riadny výkon predbežného opatrenia zo strany matky. Zdôraznila, že maloletá M. je zverená do osobnej starostlivosti matky a u matky má aj bydlisko. Matka sa domnieva, že najrýchlejšia a najúčinnnejšia náprava by bola, ak by súd vykonal opravu formou opravného uznesenia ako to už matka navrhla. K odvolaniu doložila potvrdenie o nároku na materské z 30.04.2014 vydané sociálnou poisťovňou z ktorého vyplýva, že matka si uplatnila nárok na materské od 03.03.2014 do 26.10.2014 a rodný list o narodení dieťaťa K. G. dňa XX.XX.XXXX.

Kolíznym opatrovník k doručenému odvolaniu uviedol, že navrhuje návrhu matky na opravu uznesenia vyhovieť, pretože matka nedávno porodila druhé dieťa.

Otec maloletej k doručenému odvolaniu prostredníctvom právneho zástupcu uviedol, pokiaľ matka tvrdila, že existuje dohoda o tom, že dcéru budú z H. Y. do D. I. voziť rodičia otca, toto tvrdenie nie je pravdivé, pretože dohoda nie je. Potvrdil, že po doručení napadnutého rozhodnutia styk dodržiava, maloletú dcéru v súdom stanovenom čase v mieste bydliska vždy s osobnými vecami pripravuje na odovzdanie matky. O takzvaných objektívnych príčinách ako tvrdí matka mal vedomosti, avšak ich nepovažoval ani nepovažuje za dôvodné, na základe ktorých by bolo potrebné zmeniť prvostupňové

rozhodnutie. Návrh na nariadenie predbežného opatrenia podal z dôvodu, že matka mu bezdôvodne bránila v styku s dcérou. Navrhuje preto, aby odvolací súd odvolanie matky zamietol.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolania boli podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolania majú základné zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľka podľa obsahu odvolania použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. d) a f) O.s.p. s poukazom na § 209 ods. 3 posledná veta), preskúmal napadnuté rozhodnutia bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 212 ods. 2 písm. a) v spojení s ust. § 81 ods. 1 a § 102 ods. 2 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), a po oboznámení sa s obsahom spisu dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa o nariadení predbežného opatrenia je potrebné v napadnutej časti zmeniť a súvisiace rozhodnutie o zamietnutí návrhu matky na opravu uznesenia o nariadení predbežného opatrenia je potrebné potvrdiť.

Predmetom preskúmania odvolacím súdom bol výrok uznesenia o nariadení predbežného opatrenia týkajúci sa uloženia povinnosti matky prevziať maloletú v mieste bydliska otca, ostatné výroky odvolaním neboli napadnuté.

Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že otec maloletej podal návrh na nariadenie predbežného opatrenia o zverení maloletej do striedavej osobnej starostlivosti, pričom tento návrh bol vylúčený na samostatné konanie a súd rozhodol tak, že návrh otca na nariadenie predbežného opatrenia o zverení maloletej do striedavej osobnej starostlivosti zamietol a zároveň súd nariadil predbežné opatrenie o úprave styku s maloletou M. tak, že otec maloletej je oprávnený sa stretávať s maloletou M. každý páry kalendárny týždeň v roku od soboty 10.00 hod. do nedele 16.00 hod., matka je povinná maloleté dieťa v stanovenom čase (v sobotu o 10.00 párneho kalendárneho týždňa) odovzdať otcovi v mieste svojho bydliska aj s nutnými osobnými vecami maloletej a riadne ju pripraviť, otec je povinný maloleté dieťa v stanovenom čase (v nedeľu o 16.00 párneho kalendárneho týždňa) odovzdať matke v mieste svojho bydliska aj s nutnými osobnými vecami maloletej a riadne ju pripraviť, matke uložil povinnosť pre prípad, že styk z vážnych dôvodov nebude možné uskutočniť, oznámiť túto skutočnosť otcovi najneskôr 48 hodín pred začiatkom styku aj s náležitým odôvodnením.

Spornou okolnosťou zostala otázka, na akom mieste dôjde k odovzdaniu maloletej po ukončení styku u otca, keď prvostupňový súd stanovil za miesto odovzdania maloletej bydlisko otca, matka s takouto úpravou nesúhlasí a žiada, aby k odovzdaniu maloletej došlo v mieste bydliska matky.

Z predloženého rodného listu súd zistil, že matke maloletej sa dňa XX.XX.XXXX narodil K. G..

Prvostupňový súd upravil práva a povinnosti rodičov predbežným opatrením o úprave styku sledujúc, aby starosti a náklady súvisiace s odovzdaním maloletej M. boli rovnocenne rozdelené medzi rodičmi, čo znamená, že každý z rodičov je oprávnený prevziať maloletú do svojej starostlivosti v mieste bydliska druhého rodiča, pričom ani z návrhu na vydanie opravného uznesenia ani z iných zdrojov súdu nebola prvostupňovému súdu známa objektívna prekážka na strane matky, ktorá by zabránila prevziať maloletú v mieste bydliska otca.

Odvolací súd však považoval odvolacie argumenty matky maloletej za dôvodné, pretože jej objektívne bránia prevziať maloletú v mieste bydliska otca po ukončení stretnutia maloletej u otca. Matka má okrem maloletej ďalšie dieťa K. G. nar. XX.XX.XXXX, ktoré sa narodilo z jej terajšieho manželstva s K. G., pričom ide o dieťa útleho veku, ktoré potrebuje nepretržitú starostlivosť matky. Vzdialenosť medzi bydliskom matky a otca je cca 60 km, čo predstavuje asi 1 hodinu cesty tam a 1 hodinu cesty naspäť. Matka maloletej nemá vodičské oprávnenie, nevlastní motorové vozidlo, takže pravdepodobne na cestu za účelom prevzatia maloletej by bola nútená využiť hromadnú dopravu, ktorú cestu by mala zrealizovať okrem maloletej M., ktorá má 3 roky aj so synom K., ktorý bude mať len 6 mesiacov, s ktorým je matka na

materskej dovolenke. Na druhej strane z obsahu spisu nevyplýva žiadna skutočnosť, ktorá by objektívne bránila otcovi maloletej zabezpečiť, aby maloletú odovzdal matke v mieste bydliska matky.

Po zvážení vyššie uvedených dôvodov má odvolací súd za to, že aktuálne nie sú splnené podmienky, aby bol naplnený cieľ sledovaný prvostupňovým súdom, aby povinnosti boli rovnomerne rozdelené medzi rodičov maloletej. Za daného stavu preto uložiť matke povinnosť prevziať maloletú v mieste bydliska otca nie je ani v záujem maloletej.

S poukazom na uvedené odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa o nariadení predbežného opatrenia v napadnutej časti zmenil tak, že otec je povinný maloleté dieťa v stanovenom čase odovzdať matke v mieste bydliska matky maloletej aj s nutnými osobnými vecami maloletej a riadne maloletú pripraviť, postupom podľa § 220 O.s.p., nakoľko neboli splnené podmienky pre potvrdenie ani pre zrušenie rozhodnutia.

Napokon odvolací súd z dôvodu vecnej správnosti potvrdil podľa § 219 O.s.p. odvolaním napadnuté uznesenie o zamietnutí návrhu matky na vydanie opravného uznesenia, keď dôvody odvolania boli zohľadnené pri rozhodovaní o odvolaní proti uzneseniu o nariadení predbežného opatrenia.

Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.